

VĚTRNÍK

Vydává MěstNV ve Vysokém n. Jizerou s aktivem kulturních pracovníků

Větrník - roč. VI. - č. 9

Vysoké nad Jizerou 15.srpna 1973

Nový školní rok v Zemědělském odborném učilišti.

V nejhezčích letních měsících ožilo naše městečko Vysoké nad Jizerou novými tvářemi. Přijeli rekrenti a užívají vzácného klidu, zdravého vzduchu, obdivují se přírodním krásám a my jsme rádi, že se jim u nás líbí. Léto i s prázdninami se s námi brzy rozloučí. Nastane práce všedního dne a naši milí hosté se rozjedou do svých domovů.

Vysoké nad Jizerou však brzy začne žít ruchem školního roku, objeví se mladé tváře, přijede zemědělská mládež do Zemědělského odborného učiliště získávat vědomosti, dovednosti i dobrý vztah k práci a ke společnosti. Na učilišti budou dva učební obory, a to traktora mechanizátor a chovatel hospodářských zvířat. Celkem nastoupí 3.9. 1973 přes 100 učňů, z toho 45 do II. ročníku a 59 do I. ročníku. Budou zde chlapci i děvčata. Chlapci budou navštěvovat tříletý obor traktora mechanizátor, získají řidičský průkaz na traktor, oprávnění k obsluze obilních kombajnů, nakladačů, pásových traktorů, budou mít kvalifikační zkoušky na svařování elektrickým obloukem i plamenem. V rámci nepovinného předmětu mají možnost získat řidičské oprávnění v rozsahu C. V dílnách učiliště se naučí zacházet s mechanizačními prostředky a odstraňovat nejčastější poruchy. Do tohoto oboru nastoupí 35 učňů.

Druhý učební obor chovatel hospodářských zvířat je rovněž tříletý, je určen pro chlapce i dívky. Absolventi získají vědomosti i dovednosti k vykonávání kvalifikované práce při ošetřování jednotlivých druhů hospodářských zvířat v mechanizované živočišné výrobě. Chlapci mají zařazen výcvik v řízení traktoru, děvčata v předmětu Rodina a domácnost poznají základy správné výživy rodiny a vedení domácnosti, naučí se vařit, seznámí se s vývojem a estetikou edivání a získají základy v šití a udržování oděvů a je pamatovalo i na nejnovější poznatky z výchovy dítěte. Do I. ročníku nastoupí 24 dívek.

Výuka v obou oborech probíhá v týdenních cyklech, jeden týden se vyučuje teorie, druhý týden je odborný výcvik. Na konci III. ročníku skládají uční závěrečné učňovské zkoušky a obdrží vyuční list.

Všichni uční mají nárok na bezplatné ubytování a stravování, dále obdrží zdarma pracovní oblek, obuv, teplákovou soupravu, prádlo. Každý měsíc dostávají kapesné ve výši 50 - 100 Kčs, později 80 - 190 Kčs.

Na oba učební obory navazuje nástavba střední zemědělské technické školy, která je dvouletá a je ukončena maturitou.

Nově nastupujícím učňům i "mazákům" přejeme, aby se jim ve Vysokém libilo a aby načerpali co nejvíce zanlostí i dovednosti.

Hrušková

Pokusná stanice ve Vysokém nad Jizerou.

V květnu letošního roku vyšel ve Větrníku náš článek, který velice stručně informoval naši čtenářskou veřejnost o poslání stanice jako jediné v horské oblasti v českých zemích v rámci Geosítě. Plníme slib a dovolujeme si naše čtenáře seznámit bliže o jednotlivých pokusech, nalézajících se v katastru našeho města. Současně s tím naléhavě žádáme naši veřejnost, zejména mládež, ale také rekrenty a letní hosty, aby nijak napoškozovali porosty pokusů, nevytahovali koliky, ale zejména prosíme naši veřejnost, aby netrhali květy slunečnic, kde každý květ svoji neobvyklou váhou může

VĚTRNÍK

ZVLÁŠTNÍ ČÍSLO ZPRAVODAJE PŘÍPRAVNÉHO VÝBORU

IV. NÁRODNÍ PŘEHLÍDKY VESNICKÝCH A ZEMĚDĚLSKÝCH DIVADELNÍCH SOUBORŮ

VYSOKÉ NAD JIZEROU 21.-27. ŘÍJNA 1973

Krakonoš vás očekává ve Vysokém nad Jizerou

Zdá se, že to bylo včera, kdy jsme si řekli na shledanou na příští IV. národní přehlídky ve

Vysokém nad Jizerou, a zatím už dostáváte do rukou zvláštní číslo Větrníku — tolik oblíbe-

ného zpravodaje národní přehlídky vesnických a zemědělských divadelních souborů. Má Vám podat jen stručnou informaci o rozsáhlé práci organizátorů, kteří se každý rok snaží připravit Vám v malém horském městě ve Vysokém n. Jiz. to nejlepší prostředí a kterým je právě Vaše spokojenost tou nejlepší odměnou. Letošní národní přehlídka se uskuteční jako součást národního festivalu zájmové umělecké činnosti vyhlášeného k 25. výročí Vítězného února. I tato přehlídka je jeho výsledkem, vymožeností socialismu, rozvíjejícího kulturní aktivitu pracujících ve městech i vesnicích. Stěží by se v minulosti mohlo stát i Vysoké nad Jizerou místem setkání tolik lidí zapálených pro ochotnické divadlo.

Vysoké nad Jizerou se v poslední době čím dál více stává pojmem, a to nejen ve vesnickém amatérském divadle. I nadále chceme však zachovat určitý originální charakter přehlídky s její neopakovatelnou atmosférou. Věříme, že se nám to letos — i v příštích letech — podaří. Zatím národní přehlídku připravujeme, ale za dva měsíce už bude Krakonoš vítat první soubor. Uvítá i Vás!

JOSEF HÁSEK

předseda MěstNV Vysoké n. Jiz.

Nově vybudovaná sokolovna ve Vysokém nad Jizerou — moderní ubytovna pro účastníky národní přehlídky.

Nové a staré

Při přípravě IV. národní přehlídky vesnických a zemědělských divadelních souborů se přípravný výbor snaží uplatnit to nejlepší z dosavadních ročníků. Stejně jako loni budou instalovány fotonoviny a každý účastník si bude moci snímky ihned zakoupit. Výtvarným řešením vstupenek se vrací organizátoři k prvnímu ročníku přehlídky. Jejich autorem, podobně jako celé řady dalších propagačních materiálů, je výtvarník Karel Růžek. Oproti minulým přehlídkám dojde k obohacení mimodivadelních programů a zlepšení práce informačního střediska. Ubytování bude rozšířeno i o lůžkové kapacity v okolí Vysokého n. Jiz.

Neljepší inscenace loňské přehlídky — J. Edlis: Červen, počátek léta v provedení divadelního souboru TJ Sokol JZD Vysoká Libeň.

Kraje hlásí soubory:

Severočeský kraj

DS J. K. Tyla OB Hejnice

J. K. Tyl: PANÍ MARJÁNKA MATKA PLUKU

Jihočeský kraj

DS OB Mezná

K. V. Raš: VÝMĚNKÁŘ

Západočeský kraj

DS Jindřicha Mošny ZK Kovosvit Holoubkov

O. Zahradník: SÓLO PRO BICÍ (hodiny)

Středočeský kraj

DS SZK n. p. Náradí Bystřice u Benešova

E. Rannet: KRIMINÁLNÍ TANGO

Východočeský kraj

DS TJ Sokol Bystré u Poličky

E. Braginský - E. Rjazanov: SÚVA

Severomoravský kraj

DS KP Karolinka

D. A. Furmanov: ČAPAJEV

Jihomoravský kraj

DS OB Hvozdná

J. K. Tyl: KUTNOHORŠTÍ HAVÍŘI

Předběžné informace v období příprav národní přehlídky ve Vysokém nad Jizerou podá Okresní kulturní středisko v Semilech, Tyršova 354, PSČ 513 01, tel. 2291, 2029.

Zvláštní číslo zpravodaje IV. národní přehlídky vesnických a zemědělských divadelních souborů ve Vysokém nad Jizerou. Redakce: Petr Pešek. Vyšlo v srpnu 1973. Vytiskly Východočeské tiskárny, n. p., Pardubice, provoz 09 Semily. Povolil OK ONV Semily pod č. 199/73.

skreslit a zvýšit výnos po přečtu na 1 hektar. Žná jsou přede dveřmi. Poprvé bude použít švédský obilní kombajn Volvo a ubuda tak značně pracovný způsob ručního sekání, často ještě ztižen nepřízní počasí.

Na stanici je umístěno 8 pokusů, které tvoří 532 parcely. Pokusy jsou založeny převážně na pozemcích státního statku. Za hřištěm jako první je velmi zajímavý pokus s hořlavou organickou hmotou. Používají se 3 různé dávky kejdy - u ovsy 15,5 m³/ha, u krmné kapusty 30,5 až 90 m³/ha. Na některých parcelách se nehnají výběs, na některých pouze kejdu a na dalších se používá i přihnojování minerálními hnojivami. Při sklizni se zážití hmoty ze skliznového dílny a výsledky se vzájemně srovnávají. Na základě výsledků tohoto pokusu, prováděného současně v různých výrobnych typech v ČSR, bude vypracován systém hnojení kejdou.

Další pokus má za úkol vyšetřit soustavu střídání plodin. Pozemek je rozdelen na několik pásov s různými plodinami, které se každý rok střídají v přičném a podélném směru. Tak vznikají dílny s různými předplodinami a zjišťuje se vliv předplodin spolu s různými dávkami hnojení dusíkem na výnosy. Na konci této role je umístěn dosela malý pokus zjišťující primární produktivitu stanoviště. Jedná se o 6-horný osevní postup, v němž jsou plodiny v následujícím pořadí za sebou:

1. jetel červený	4. brambory
2. ořízma pšenice	5. slunečnice
3. ječmen	6. ječmen s podsevem

Počleina pokusu je trvale hnojena, druhá je zcela bez hnojení. Výrazné rozdíly mezi hnojenou a nehnojenou části jsou především u jetele, slunečnice a brambor.

Pod parkem je letos založen pokus vápnění. Používá se různých dávek vápence. Na pokuse byl zasazen oves na zeleno s podsevem. Výsledky se budou projevovat teprve v příštích letech.

Před budovou Krakonoše a farou je prováděn další nás pokus. Je to pokus s lučním porostem. Skládá se ze 16 variant různě hnojených. Každá tato varianta se 4x opakuje, výnosy se sčítají a vypočítává se průměr, abychom získali co nejpravděpodobnější výsledky. Celý pokus tedy tvoří 64 parcely po 25 m². Dílny č. 1 jsou zcela bez hnojení a na dalších se dávky hnojiv zvyšují a různě kombinují. Používá se draselná sůl, superfosfát, ledek amonný s vápencem a močovina. Draslík a fosfor se v plné dávce dodává brzy na jaře. Dusík na jaře ve formě ledku nebo močoviny, na dalších parcelách se polovina používá až po první seči. Sklizení se provádí 3 x za rok, z každé parcely se zelená pice zváží současně se odeborem dvoukilogramový vzorek. Provede se váhový rozbor, zvláště se zváží trávy, bylinky a plevele rostliny. Poté se vzorky usuší a odeslou k dalšímu podrobnému rozboru.

Výsledky z loňského roku v přečtu q sena na 1 ha ve 3 sečích:

Parcela nehnojená č. 1 - 44,14 q sena
Parcela s nejvyšší dávkou hnojení č. 4 - 79,76 q sena
č. 9 - 75,50 " "
č. 11 - 79,04 " "

Současně s vyššími výnosy se však zcela mění skladba lučního porostu. Na hnojených parcelách jsou bylinky a plevele vytlačovány travami, schopnými lépe využít všech živin, např. psárka luční, bojínek, srha laločnatá a ovsíky. V letošním roce jsou provedeny 2 seče. Dosavadní výsledky budou rozdílnější než loni.

Na závěr dovolte nám mili čtenáři krátkou poznámkou k soutěži stanic v českých zemích, vyhlášenou ústavem RV Praha - Ruzyně na rok 1972. Díky vedení našeho státního statku, jmenovitě s. Vedralovi, Šulcoví, Soukupovi, Nesvadbovi, vedoucimu pracoviště ZNZ s. Tausovi a vedoucím pracovníkům sousedních JZD Reprachdice a Stanový se nám podařilo umístit na prvním místě. Rádi bychom i v letošním roce 1973 čestně obstáli, dobře si vědou, že z dobré vykonané práce máme užitek všichni.

H. Raxová M. Hrubý

O jednom z pilířů bývalého Svažu lyžařů království Českého.

Štastně voleným, kdysi populárním a dnes už historickým plakátem akd.malíře V.K. Muttilcha z r. 1914, mistrně reprodukoványm Oldou Vodseďálkem,/:plakátem, který byl pořízen i do souboru výstavy plakátů v Umělecko-průmyslovém muzeu v Praze v loňském roce a dokonče otištěn ve výstavním katalogu:/, oznamilo Vlastivědné muzeum ve Vysokém/Jiz.

stevření výstavy "70 let založení Českého Ski-klubu ve Vysokém nad Jizerou", které se konalo dne 22. července t.r. Za účasti cca 150 návštěvníků, mezi nimiž nechyběla i řada bývalých aktivních závodníků Vysočka a zástupce Čsl. ústředí lyžařského Mil. Běloňák, jejž uvítala správkyně muzea Jiřina Žoubalíková, přednesl Josef Žoubalík z Liberce, který svého času byl činovníkem klubu, zahajovací projev, v němž obsáhle nastínil historii vzniku lyžařství ve Vysokém a na Vysočku. Podrobně uvedený výčet vysocích závodníků snad by bylo dobré doplnit i jménem nejstaršího z nich, dosud žijícího 93. letého vysočského rodáka Františka Patočky, žijícího na odpočinku v Brně, který na závodech konaných dne 18. února 1906 vyhrál I. cenu ve "skoku pro dospělé" patnáctimetrovém skoku. Pokud jde o průkopnice závodního lyžaření, jež v této době bylo výhradně doménou mužů, nelze nezpomenout vedle jmenovaných nedávno zesnulé naší spolurodáčky Andy Bartoničkové-Pavlikové, která již v letech 1907 - 1914 dobyla na závodech a sokolských přeborech celkem 5 prvních cen.

Výstava sama, spolu se stálou lyžařskou expozicí muzea, je unikátní přehlídkou fotografičních dokumentů a hlavně pak překvapujícího množství trofejí dobytých vysočskými závodníky doma i v cizině. Je na co se divat, je co obdivovat, je na co vzpomínat. Výstava potrvá do konce letošního roku a nenechte si ujít příležitost k jejímu zhlédnutí.

Z historie vysočského Ski-klubu, o němž a jeho úspěších bylo již psánc v minulých číslech Větrníku, vzpomeneme alespoň základních dat jeho založení i jeho pozdějšího podílu na organizování českého lyžařství. Český Ski-klub ve Vysokém nad Jizerou byl ustaven dne 13. února 1903 na památné schůzi v hostinci "U lantverů" za četné účasti tehdejších nadšenců pro tento nový se rodící sport. Stalo se tak po rozhodném úspěchu velkých lyžařských závodů konaných ve Vysokém nad Jizerou dne 1. února 1903 za mezinárodní účasti. K stávajícím již tehdy Ski-klubům v Praze a Jilemnici přibyl tak třetí klub u nás ve Vysokém, a poněvadž podle známého rčení, že tres faciunt collegium" stalo se, že z tohoto kolegia tří již dne 21. listopadu téhož roku byl na stejně památné schůzi v jabloneckém "Ráji" za účasti zástupců těchto tří klubů ustaven "Svaz lyžařů království Českého".

Můžeme být na tato památná data hrdi a jest si jen práti, abychom současnou stagiací činnost vysočské lyžařiny mohli považovat za přechodný stav a rozběh k dalším úspěchům. Je proto na současných i příštích činovnících lyžařského sportu umírat krok s nadšením svých dávných předchůdců, a nepromarnili tento vzácný a bohatý poklad, jimiž naše Vysočina před 70 lety přispělo k právnímu postavení a organizaci lyžařského sportu v tehdejších zemích koruny České.

Prokop Hásek.

Zouvák, horštyblata a viks.
Zouvák, potřeba v domácnosti, dnes zapomenutá. U nás doma byl z tvrdého dřeva. Když zouvákležel na zemi, na podlaze, vypadal jako zjednodušený brouk roháč. To hlavní hladké prkénko mělo v hoření třetinu pod otvorem pro botu jakési nožičky, takže zouvák zachovával šikmou polohu. Fortel zouvání byl zcela jednoduchý: jedna noha se položila na dolní konec prkénka, aby silným tlakem zabraňovala převrácení zouváku a druhá obutá noha se vložila do otvoru mezi "rohy". Tahem se povolna noha vyzula. Tohle se dělalo v době, kdy muži nosili vysoké boty, zvané též "faldovačky". Venkováné měli tvrdé holinky a kalhoty do bot, kdežto ve městě byly v módě holinky měkké a kratší anosily se pod nohavicemi. Lidově se jim říkalo "horštyblata" nebo také "holfstýflata". Nás tatínek je také s oblibou nosil, zvláště v zimě a liboval si, že má nohy v teple. Já jsme mu je musil udržovat v pořádku, totiž viksovat a nosit na správu. Viks-jinak se neříkalo - bylo černé leštido na boty, které se prodávalo v bílých dřevěných kulantých krabičkách, kus asi za tři krejcar. Když viks v krabičce časem zaschl, jednoduše se na něj naplilo a kartáčem se to fidlovalo na boty. Chvilku se to nechalo zaschnout a pak se to velkým kartáčem leštido čili viksovalo. Lesk byl neobvyčejně pěkný. I pan farář i pan purkmistr si potrpěli na boty pěkně naviksované. To už bylo mým zaměstnáním, v němž jsme se s bráhom Milošem střídali, celé rodině boty viksovovat. Tatínekový horštyblata musely zářit nejvíce. Jednoho podzimního dne povídá tatínek: "Vezmi ten horší pář holinek a půjdeme s nimi k mistru Š. na správu". Šli jsme za školu k mistru, který měl v dílně 3 až 4 tovaryše a učedníky. Uvítal otce, vzal ode mne boty, důležité je prohlížel přes brejle a pak hlasitě pronesl otázku: "Taky mi řeknou, pane řídící, který hovadlo jím tyhle šífy šilo?" Na to otec s klidem Angličana: "Ty boty jsou, mistře, od vás!" Leknutí, nová rádná prohlídka, úsměv a resumé: "Na mou duši!" Všeobecná veselost vypukla a dobrá nálada ukončila tento starosvětský obrazek. Mně se v té

ševcovské dílně chromně líbilo, takže mne později ani nezalekla tatínkova pohrůžka:
"Nebudeš-li se ve škole dobré učit, dám tě na ševcovinu." Vůbec jsme nechápal, že by to měl být nějaký trest. Svým klukovským rozumem jsem tenkrát odhad, že ševcem nemůže být zádný pitomec, vždyť postavit takovou botu jen na koleně a na verpánku - to byl přece "kumšt". Ať to někdo zkusi! Schválně jsem se pak učil méně pilně, abych se na tu "ševcovinu" dostal, ale nikdy mi to nevyšlo. Těch tužeb mi nevyšlo víc, nevyšel mi "seminář", neboť jsem chtěl být "panem páterem", nevyšla mi "malířská akademie" a nakonec po vzoru otce jsem se stal "kantorem".

Ze zápisníku Vladimíra Pavlíka.

Sternádek je milovníkem "dechouky"

V chalupě u Sternádku je teplo a z baráčku pod mezí se kouří jako z fabriky. To jak Sternádek přikládá do nasejpaček, protože nyní, co má televizi, říká, že je podruhé člověkem, že začíná poznávat celý svět. Nyní udržuje jen přátelství se sousedem Farským a vzájemně si sdělují svoje dojmy, co minulý den poslouchali a viděli,

Sternádek měl zase slovo, když říká: "Já nemuž kamaráde pochopit, že se tejdě vrátili lidi z měsice, když byly takový melhy a tak syrovo. Já tomu dluho nevěřil, protože neboždík Emil Hořavku říkal, že tam nihdá nihdo nebyl a nebude, že je to všecko na filmovaný na zemi v těle a vylírech a von taky s tím přesvědčením umřel. A vení tam byli a eště mezuláni přivezli metrák hlíny z měsice, jako by u nás byla o hlínou nouze. Nihde ani slovo vo tom, co tam stojí asi deko toho měsíčního prachu, kerej prej budou tejdě asi deset roku zkoumat. Vono to prej je dražší než platina nebo naše kostelní monstrance co je z plechu a je jen pozlacená.

Já Ti Francku řeknu, že přec jen nejrač mám v té televizi dechouku, když vyhrávají, nebo policajti, nebo třeba z Pelzně a vůbec voni všecky té dechouky v tom rádiu a televizi dovedou to zmáčknout. Von takovej Vlach ten už je modrnější, viš ten, co tam zpívá ten černej Matuška, ten skoro jako čert, jen rohy mu chyběj a pak z ženských mám nejrač tu s téma velkejma brejlema Urbánková, kerá prej je z Paky nebo Trutnova, to určitě nevím, ale kousek hor z ní dejchá. Tu maj tuze rádi Němci a sou do ní prej všichni blázni. No a vo Pilarově, Vondráčkově a Voborníkově ani nemluvím. A říká se, že muži nestárnou. A takovým pravým vopakem je táhle Hermanová, protože vona se derží porád jako mladice a prej má ráda zedníky, protože vo nich tak pěkně zpívá. Málo je slyšet Gotta, protože von je celej čas někde ve světě a to prej je hvězda všech hvězd. A taky sem viděl té Plause-Rangers, kde zpívá mnuk bejvalýho vysockého pošmistra Vančury. To von prej zpívá tak kale po tétoj a mámě.

A když to tak všecko v té my koterbě srounávám s téma dechoukama a když si spomenu na takovýho Tondu Jiřičova a Marcuska z Volešnice a hlavně Tonda Jiřiču, ten dýž vyzunk pár pulitu tak ukrutně zčervenal, na fouk se a pak mu to troubil jedna radost. Po deseti pivech ho mohli poslouchat andělé na kchórech nebeských. Von taky tenkrát čím lepší muzikant tim lepší pivař. A taky spomínám jeho Vcedálka, kerej mockrát trumpetu rozšlapal a zvohejbal a kapelník Doubalík musel dycky poslat trumpetu do Jičína na opravu. A tohle von by nihdá střízlivej Oldřich neudál, protože to dělal asi z velký lásky k muzice a musel mít nejmén deset piv, když začal pak trumpetu k smerti nenávidět. Ale jak byl střízlivej, tak se mu pane blejskala jedna radost. A jak tak Francku spomináme, dýž von dříu byl u nás muzikant skoro v každém baráku, jen co učitel Schevánek naučil ve škole kluku hrát na housle. Dýž jich taky chodí i deset na Vysokoj, když byl slet, nebo náká ta sláva. Já nihdy neslyšal hrát Blahouta vod soudu solo na flautnu a dycky sem si myslí, že tak jen tak perská a von prej byl vohromnej flautista, zrouna jako byl hostinský Kaščák fagotista a zdravounický Metelka klarinetista. Voní Metelkové všichni hráli ať byli z Vysokého nebo ze Skenařic. Ten nejstarší hochze stravouny, co sloužil u dragounu ten prej hrál u vojenský kapely a na svoje efátká doved troubit i v trapu na kobyle. Tejdě chodí kermet sernce do kermelu, protože jsem ho potkával v háji. To voni se můžou skenaříčati pochlubit že u nich se narodili houslaři Metelkové, Špidlenové, Vitáčkové, kerej pak pak se vodstěhovali do Ruska a byli strašně slauňi. Dneska není u mladějch zájem vo muzicirování, protože dneska hledaj dobrýho houslistu ve dne s lucernou, protože v těch hudebních školách chce jen každej zpívat a bernat na kytáru i když má mizernej hlas, ale to mu nevadí, protože má vohromnou vodvahu a neví co je to lickej stud. Bejvali, já bejvali u nás muzikanti. To voni když hráli toho Orfeusa, nebo v studni, tak to zpívali kluci a holky kolik roku.

Farský poslouchal a o něčem přemýšlel. Rychle se rozloučil a hnul to domů, rovnou na půdu, kde vytáhl dřevěné pouzdro s houslemi, zabalil, přidal dopis a rychle na

poštu. Těžkou rukou byla psána příloha k houslím, kde psal: "Posílám mnukoj křipky sou vod Skenařickýho Špidlena a proto to bude kalá práco. Ať hoch začne hned chodiť do hudební školy v Semilech. Bude mu to jednou tuze dobrý, možná že by moh po vyučení hrát v Hradci v rozhlasu, nebo možné v národním divadle nebo ve filharmoniji. Vono je vo pořádný muzikanty ukrutná nouze a těch co hrajou housle je prej jako šafránu. Říkal mě to Sternádek a ten nihdá neuže. Vo svátcích sme se s mámou krapet přejedli, protože tejdě mám jen porád česnečku a čaj s tverdejma houskama. Hrom, aby do těch svátku uhdil, protože nám je dycky zle vod žaludku. Ryby sem koupil na Vysočinu, zajice sem chytí do voka a u nás v konzumu sem koupil volej k jeslickám. Máma Vás taky pozdravuje, máte přijed pobejt. Krapet sněhu tady je, ale dříz ho bejvalo víc, pluhy ještě nejezděj a silnice je jako mlat, takže byste to autákem měli přefernout jako nic. Vaši dědeček s bábou".

Josef Čoubalík

Vo strejcoj Florijánoj.

Den páteční.

Každou sobotu chodil strejco do Vysokého pro forotu na celej tejden. Tenkrát měli už kupci vodeurený nejen v sobotu až do večera, elébrž i v neděli dopolenne, a to eště po zauření krámu něhdo zustal z rodiny vodpoledne doma, dyby náhodou přišel nákej kunčoft "zadem". Taky toceví, neterpeli na náký dovolený, přesčasy, inventury, nákupy, náhradni volna, přejimku zboží, nebo kór školení a schůzování, a tak krámy byly vodeurený furtumfurt,

Jennu sobotu chtěli Florijánovi bráť seno domu, a tak tetka vypravila strejce do Vysokého už v pátek dopolenne. A tak si to strejco štrádoval hoření ulicej, a už vod "dvorku" slyšal něhde na střeše tukat šifraře. Všecky kamenný baráky mívaly tenkrát střechy šifrový a byla to náká krásá. Kór třecha na kostele a na věži byla přenádherná. Hdepak eternykt nebo kór plech. To ani za nic. A tak každý leto přišli do Vysokého šifraři a spravovalina třechách hde co bylo potřá po zejmě povopráviti. Taková uderžovaná třečha se šiframa nebo jak se taky říká s břidlicej, vyderžala celou věčnost. Jak docházel strejco k rynku, tukání bylo čimdál hlasitější, a taky jo, u lantverovy hospody vidál hrázku vopřenou vo zed a na ni chvost slámy, aby každýho terklo, že na třeše je šifrař. Taky to bylo vidět polle toho, jak chvílema slít ze třechy kus šifru jako křupavá sejkora a rozpersk se na zemi.

Šifrař tukal zrouna na veršku třechy. Strejco se nejdřiurozhlid jesli zrouna něco zeshora neletí, rozkročil se a houk nahoru: "Toto všecko tobě dám, padna-li na zem budeš se mi klaněti!" A při tom čmár rukou zeširoka nad celým Vysokým. Šifrař se zachechtal, vodprejsk si na zem a zařval na strejce: "Polib mně šos, satanáši!" Strejco pákrát uznale zakejval hlavou: "Umí! Hdo by to byl řek. Celej kristuspán!" Vodnaproti špláchla mu do nosu mastná vůně terdlouky, teda iternicový poliuks, a ve vokně zahlíď misu iternic. Eště se z nich čedilo. Šel teda do šenkouny, tenkrát řezník a hospoda byli pod jenno, dal si talíř terdlouky, dvě bílé iternice a štafalec chleba a s chuti pojed. Bylo mu diuný, že eště sou. "Inou sobotu tulle shvíli bejvaj už pryč." "Inu dýt vona taky není sobota, ale pátek," poudá šenkýř. Von strejco, jak byl uvyklen chodit pro forotu v sobotu, si to poplet. A tejdě ste ho měli viďat. Herklo v něm, čerstva zaplatil a trap na faru, a honem, hde je pan falář. Enu, hde by byl? Jed akorát poliuks. Zrouna zvonili polenne. Vidál, že strejco je nákej vyplašenéj, tak se ho ptal hde hoří. Ale nihde jenostpane, ale potřál bych vyspoudať. Sofort! Upad sem do těžkého říchu, neb sem přehlíď že je den páteční a pojed sem terdlouku a dvě iternice. Pan falář se zaškmouřil, zakejval hlavou a poudá: No, panejo!" Pak se na zkroušenýho strejce přisně podval: "A vodkad byly?" Z rynku, dvě bílé", poudá strejco pokorně. A tu se pan falář rozchechtal až kočiště spallo leknutím z lavice a poudá: "Ale to strejče není žánnej řich. Já je jim v pátek taky. To sou, aby se tak řeklo, iternice postni s kerejma nelze řešit. Děte s pánebchem domu a poděkujuje mu, že ste skerze čiperku řezníka těžkýmu říchu ušel." A co to pan falář dopoudával, kladla před něj hospodyně talíř kucmochu s červeným zelím a dvouma iternicema, teda téma postníma.

Strejco si liboval, jak to pámbu všechno pěkně rychtuje, že to de tak i tak. Přebrousil pár krámu, nakoupil forotu polle tetčina přikázání a nakonec se zastavil u felékru pro štyry pakličky pohraničního tabáku. Pak zamířil za Brožovy k šachtám.

Prokop Hásek.

Okresní národní výbor v Semilech vydal v roce 1972 významnou publikaci

"Český ráj a Podkrkonoše"

Kniha má vysokou literární a grafickou úroveň a zasvěcené provází čtenáře po přírodních zajímavostech tohoto kraje a seznamuje jej s mnohostrannými výsledky lidské činnosti jeho obyvatel.

Textovou část harmonicky doplňují námětové a technicky dokonalé, často unikátní snímky přírodní a kulturně historické.

Publikace vhodné poslouží nejen každé veřejné knihovně, ale bude vhodným doplňkem knihoven školních, závodních, organizací Národní fronty apod.

Vzhledem k reprezentativnímu charakteru může být knihy použito jako daru při významných životních a pracovních jubilejích pracovníků a funkcionářů ze všech oblastí.

Cizojazyčný text / ruština, němčina, angličtina, francouzština / dává příležitost rozšířit publikaci i mezi zahraniční hosty a turisty.

Kniha vyšla v edici Českého ráje, autoři: Jan Knob, Otakar Hrdlička, Ivan Krejzlík. Obsahuje 154 barevných a černobílých fotografií, vytiskla Svoboda, n.p. Praha. Cena Kčs 100,-.

Distribuci publikace bylo pověřeno Okresní kulturní středisko v Semilech, které také urychleňuje vyřízení Vaše objednávky.

Ředitel OKS: Slavomil Strnad.

Zahájení práce střediska poradenské činnosti.

Dnem 1. září 1973 zahájí svoji práci Středisko poradenské činnosti pro stavebníky rodiných domků Inwestis Semily. Svoje sídlo má v Semilech, Luční ulice / vedle sport.stadionu/.

Tato organizace bude poskytovat jednak bezplatné informace stavebníkům, jednak na základě jejich objednávky, bude provádět za úhradu technické práce všeho druhu, včetně vypracovávání projektových dokumentací. Vedoucím celého střediska je ř. Luboš Skrbek, vedoucím střediska poradenské činnosti pak s. František Čech.

Návštěvní dny pro strany jsou v úterý a ve čtvrtek vždy od 6.00 hod. dopol. do 17,00 hod. odpoledne.

Sedmdesátík.

Dne 15.srpna t.r. dožil se sedmdesátky vysocký kulturní pracovník, předseda Osveřové besedy, předseda Sboru pro občanské záležitosti, městský kronikář a posléze i člen naší redakce s. Josef Knob, odborný učitel na odpočinku.

Tohoto pilného jubilanta jistě není třeba našim čtenářům blíže představovat. Vedle svědomitého plnění povinností vyplývajících z jeho veřejných funkcí známe ho všichni jako důstojného mluvčího při doprovodu našich spoluobčanů na jejich poslední cestě a také i dalších příležitostních proslovů.

Příkladně sympatickým rysem našeho jubilanta jest, že bez sebemenších ostyšných zábran neváhá vykonávat pro naše město i namáhavé práce manuální, jako je uklid náměstí a městského parku, zcela jistě v rozumném přesvědčení, že žádná práce nemůže být ponižující a marná, je-li konána svědomitě ku prospěchu společnosti.

Josef Knob, rodák z žirného Jičínska srostl za dlouhá léta působení u nás s násim podhorským krajem a je jedním z nás.

Přejeme mu do dalších dlouhých let hojnou pevnou zdraví a dobré pohody.

PH.

Drobné zprávy.

V minulém čísle Větrníku jsme informovali čtenáře o tom, že dochází k II.etapě úpravy koupaliště. Kabiny místnost pro správce plovárny a sociální zařízení i hlídané parkoviště jsou už v provozu. Navštěvníci a milovníci vody si ve zlepšených podmínkách užívají pěkné dny své dovolené. Při čistění a dalších pracech odpracovali mládež a dospělí téměř 2.000 hodin.

31. července měly děti opět příležitost navštívit zdejší loutkovou scénu a uvidět hru "Pohádka na ruby". Asi 130 párů dětských očí se dívalo s uspokojením na vysoké loutky.

První srpnovou neděli se odbyvala vysocká prázdninová pouť a v předvečer 4.srpna se konala poutní tanecní zábava v sokolovně, která měla opakování druhý den o pouť. Ve Vysokém se říká, že po vysocké poti fouká ze strnišťat, podzim je na krku a na obzoru se už nesměle ukazuje začátek nového školního roku. Našim prvnáčkům, kterých letos ve vysocké škole bude požehnaně, přejeme dobrý start a úspěšné učení.

Jiřina Žoubalíková

Narozeniny .

24. července oslavila v Rokytnici nad Jizerou rodačka pí Anna Holá , roz. o . ov
Beuzková 75 let ,
4. srpna oslavil p.Karel Kocour 75 let ,
15. srpna oslavil p. uč. Josef Knob 70 let ,
25. srpna oslaví p. Josef Nečuka 70 let ,
27. srpna oslaví p. Augustin Fiala 93 let .

Přejeme hrdně zdraví !

Úmrty .

22. července zemřel v Pasekách nad Jizerou p. Bohumil Doležel ve věku 75 let,
22. července zemřel v Roudnici nad Labem p.JUDr Jan Vodseďálek, rodem z Vysokého nad Jizerou ve věku 56 let.

Čest jejich památce !

Redakci zaslané použité i nepoužité rukopisy nejsou-li vyžádány zěpt, ukládají se do archivu zpravodaje. Celoroční předplatné poštou 25,-Kčs. Odpovědná redaktorka Marie Žoubalíková.
Větrník vychází jednou měsíčně. Řídí redakční rada. Příspěvky zasílejte nejpozději do 10. každého měsíce do Vlastivědného muzea. Cena Kčs 1,-.